

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 280/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. B., bytom K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 NsSŽ 6/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. B., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2005 doručená sťažnosť JUDr. P. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 NsSŽ 6/05 z 24. augusta 2005. Za porušenie svojho základného práva považuje sťažovateľ skutočnosť, že najvyšší súd nevyhovел jeho námietke zaujatosti (vznesenej podaním z 3. júna 2005) voči členom senátu najvyššieho súdu a nevyhlúčil namietaných sudcov z prejednávania a rozhodnutia vo veci odvolania sťažovateľa voči rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 S 17/03. Nevyhlúčenie sudcov podľa sťažovateľa spochybňuje nezávislosť a nestrannosť konajúceho súdu, pretože ten istý senát rozhodoval o odvolaní sťažovateľa voči rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 3 S 17/03, v ktorom podľa neho ide o *„to isté konanie, v rámci ktorého, na základe postupu, o ktorom sťažovateľ tvrdí, že je nezákonný, boli vydané tri rozhodnutia, ktoré sú predmetom súdneho preskúmania. V sťažovateľovej veci teda nejde o prípad, kedy by na rôzne, ale typovo rovnaké príklady bola aplikovaná právna norma rovnakým spôsobom. V sťažovateľovom prípade ide o posudzovanie tej istej skutočnosti, v dvoch rôznych konaniach. V takomto prípade ani nemožno uvažovať o tom, že by vo veci, v ktorej sa rozhodnutie o nevyhlúčení sudcov týka, súd nanovo preskúmal argumenty sťažovateľa týkajúce sa nezákonnosti postupu, výsledkom ktorého sú napadnuté rozhodnutia. V sťažovateľovom prípade totiž sudcovia tvoriaci senát, ktorý už o sťažovateľovej veci rozhodol, zaujali na zákonnosť postupu daňových orgánov názor vyjadrený v tomto rozhodnutí. Tým je dané vopred, aj rozhodnutie v sťažovateľovej ďalšej veci, pretože je absurdné čo i len pripustiť, aby tí istí sudcovia, posudzujúc tú istú vec, z toho istého hľadiska, zohľadňujúc tie isté argumenty, dospeli k dvom rozdielnym záverom“*. Sťažovateľ sa domnieva že tieto skutočnosti stačia na vyvolanie pochybnosti o nezaujatosti sudcov, vylúčenie ktorých požadoval.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd uznesením prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní veci žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa na prejednanie veci nestranným súdom zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 NsSŽ 6/05 zo dňa 24. 8. 2005 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I NsSŽ 6/05 zo dňa 24. 8. 2005 a vracia mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohoto konania.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Podľa § 25 ods. 1 citovaného zákona ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...“

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) prejednaná nezávislým a nestranným súdom...“

Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v zmysle § 14 až 16 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zabezpečované inštitútom vylúčenia sudcu. O návrhu oprávneného subjektu na vylúčenie sudcu rozhodujú nadriadené súdy v senátoch a v prípade sudcu najvyššieho súdu iný senát tohto súdu.

Ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa. Pri rozhodovaní o nej sa opieral o svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej nie je obsahom základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb, ktorý podali podľa § 15a ods. 1 OSP, a vylúčiť nimi označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom je len povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97). Z toho dôvodu ak príslušný súd o námietke zaujatosti konal a rozhodol, ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti o tejto veci nekoná a nerozhoduje. V prípade prejednávanej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ uplatnil 3. júna 2005 námietku zaujatosti, o ktorej konal v zmysle § 16 ods. 1 OSP iný senát najvyššieho súdu a uznesením sp. zn. 1 NsSŽ 6/05 z 24. augusta 2005 rozhodol tak, že námietke sťažovateľa nevyhovelo.

Ústavný súd pri posudzovaní sťažnosti zotrval na svojom právnom názore, podľa ktorého zisťuje prípadnú neústavnosť konania a rozhodovania všeobecných súdov tak, že preskúmava len zákonnosť ich postupu a nehodnotí ich názory pri interpretácii a aplikácii zákona, a to ani v prípade konania o námietke zaujatosti sudcov všeobecných súdov. Ústavný súd má špecifické postavenie v sústave najvyšších štátnych orgánov, nenadväzuje na sústavu všeobecných súdov a nemožno ho vnímať ako nadradenú inštitúciu v opravnom konaní, ktorá v „ďalšom mimoriadnom konaní“ reviduje závery všeobecných súdov a rozhodne v súlade s predstavami účastníka konania.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, považoval už ústavný súd za bezpredmetné rozhodovať o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľom v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2005